

10/11/1948

מ. שרת על שיחתו עם מרשי

אמנם, היו לכם הצלחות חשובות בשדה הקרב (זה היה אחרי כיבוש חיפה, אחרי כיבוש יפו ועוד כמה מבצעים. זה היה, כמובן, לפני הסלי- שה הגדולה של צבאות ערב). אני עצמי מספק ואני יודע כיצד מס- קד יכול להיות שיכור מנצי- חונו. הוא או יועץ מדיני רע. לכן עצי- תי לכם: אל תקשיבו לעצות המדי- ניות של המפקדים המנצחים שלכם, שהם שיכורי נצחון. מי יודע, אם לא רעה גדולה לנגד פניכם. התאספו, חכו ותינצלו מסכנה. אם תלכו בדרככם, אני מאחל לכם הצלחה, אבל אני מלא הששות בעדכם, אולי תשקלו היטב את הדברים בטרם תעשו את הצעד המכריע העלול להמיט עליכם שואה. אמרתי לו: אדוני המוכיר, גורל העם היהודי עכשיו בידינו. יש שעות בחולדותיו של עם, כאשר עליו לר- מר: אם לא עכשיו - אימתי. אנחנו עומדים על סף ההגשמה של מקוות כל הדורות. אם לא נשתמש בהודמנות זו, מי יודע אם היא תחזור פעם ואז ניתן על כך את הדין לפני הדורות הבאים. אנחנו יודעים כי הצעד הזה כרוך בסיכונים חמורים, אבל יש מצ- בים בהיסטוריה להסיכון הכרוך באי- עשייה. בהירתעות במעשה נועז, חסור יותר מהסיכון הכרוך במעשה, בקפרי- צה הנחשונית.

כעבור ששה ימים הכרנו על העצ- מאות וכעבור יומיים הכיר בנו הנשיא טרומן ושוב הודינו לארצות-הברית והרימונו את הצעד שלה על נס, מא- חר שדבר זה עזר במידה עצומה לבי- סוס מעמדנו הבינלאומי כמדינה עצמ- אית.

אחר כך באו דרישות מצד ואשינגי- טון שדחינו. פעם דרשו להחזיר פלי- טים - סירבנו. והיו זמנים, שארצות הברית ניסתה להציע שינוי גבולות; אמרנו: לא. ואם-תאמר עוד פעם דבר- רים כאלה, שוב נאמר: לא. אנו מק- וויים, כי לא תאמר.

מה הפחד הזה? מה האמיים שמהל- כים עלינו? יציגו לנו הנאים שאינם מתקבלים על הדעת - נדחה אותם, ועם זה נשתדל להישאר יחידים ונצי- שה דברים אחרים יחד. קיבלנו פלוחה, קיבלנו מענק, אנו מקבלים כור אטומי, אנו מנהלים מו"מ על הסדר בעניני- מים - גם זהו פרשה שאנשי אחיצי- מפיצים עליה כל מיני טילופים הע- תידים להתבדות - ועל הכל: אנו מקבלים עזרה בבירה, מיהדות ארצות הברית, החושבים אתם, כי אילו נקבי- עה מדיניות ישראל לפי, על המשמר או למרחב, ועל יסוד חקו של הער- דים המרכזיים הצמודים מאחורי עתור- גים אלה - היתה או יהדות ארצות- הברית יחד אתנו? האם היתה עוזרת לנו או כפי שהיא עזרה ועוזרת עכ- שיו? דעו, אילו קיבלה מדינת ישראל מדיניותו של מפלגת אלו לגבי אמרי- קה, היתה כמו ידית חלה ההום בינה לבין יהדות ארצות-הברית!

את תוכן שיחתו עם ג. מרשי של בפגישה שנערכה בואשינגי- טון ימים ספורים לפני הכרזת העצמאות - גולה ראש הממשלה ליה ושר החוץ מ. שרת, בנאום שנשא בפתח תקוה.

מ. שרת סיפר על פגישה זו, שעה שדיבר על עמדת השמאל בכמה שא- לות יסוד של מדיניות החוץ הישראלית. הם מהלכים אימים עלינו במגע שלנו עם ארה"ב - אמר הנואם. בהעמידו נה מול זה את סיפורי הש- מאל על המענק המשעבד והמלווה המשעבד, ואת המציאות הכלכלית שנוצרה תודות לעזרה זו - הסביר מ. שרת את התועלת שתצמח לחיזוק בטי- חוננו וקירוב השלום עם שכנינו מחר זה ובטחון חדדי עם ארה"ב. הוא אמר: גם כאן טוענות מסלוגת השמאל כי זה שעבוד. וכשם שידעו כי קצת קשה להצדיק בעיני הציבור את ההתנגדות למלווה ולמענק ולכן ברו עלילת כזב על סעיפים סודיים, כך עכשיו, כשמי- דובר על ברית בטחון לשם הגנתנו נגד המדינות הערביות - הם בודים עלילות כזב כי ברית בטחון זו מכרי- תת לתוקפנות נגד ברה"מ, וספרים שהתחייבנו לתת בסיסים ועוד כל מי- ני מעשים וראים מסמרי שערות. וכי- מו שנתבדה סיפור הכזב שלהם על סעיפים סודיים ביחס למלווה ולמע- נק, כך יתבדו כל הכובים לגבי ברית בטחון, אם רק תצא לפועל.

אנחנו הוכחנו במשך כל השנים הא- לה גם את הענין החיוני שיש לנו ביר- דירות של ארה"ב וגם את היכולת שיש לנו להתנגד למדיניותה.

ארה"ב הצביעה בעד הקמת מדינה יהודית. הרימונו זאת על נס. הודינו לה. כעבור זמן קצר נסוגה ארצות- הברית מעמדה זו והציעה למסור אר- תנו לנאמנות, שוב לשלטון זה, ולא לתת לנו אפילו שליטה על העליה. התנגדנו לה בגלוי ובכל התוקף בזירת האומות-המאוחדות ובעזרת אומות אחר- רות הסלנו הצעה נפסדת זו.

הפגישה עם מרשי

כאשר עמדנו ערב ההכרזה על מדי- נה היה לנו דורקרב מילולי עם ארה"ב - המשיך הנואם. ביום ר, 14 במאי 1948, הוכרזה המדינה. יומיים לפני כן הגעתי לארץ. בשבת שלפני כן הייתי בואשינגטון והיתה לי שיחה עם מר- כיר המדינה מארשל. אני חושב את הגנרל מרשל לאיש רציני מאד וישר לב. הוא דיבר על לבי, הוא לא איים, הוא לא לחץ ולא דרש. הוא ניסה להזהירני ולהעמידני על כובד האחר- דיות. הוא דיבר על לבי, ובאמצעותי על לב הנהלת העם, על חברי בסוכי- נות היהודית וברעד הלאומי, שלא נכ- רתי על עצמאות אלא נמתק עד שית- ברר המצב ובינתיים נסכים לאיות סיי- דור-בניים. הוא אמר: